Miljö-, skärgårds- och regionplaneringslandstingsråd
Gustav Hemming (C)

INTERPELLATIONSSVAR
2018-02-13

Diarienummer
LS 2017-1499

Svar på interpellation 2017:57 av Stellan Hamrin (V) om effekter av och åtgärder mot det stigande havet

Ordförande,

Stellan Hamrin har ställt följande frågor till mig om landstingets åtgärder kring den stigande havsnivån.

> 1. Är du medveten om att det nu är kommunernas och landstingets skyldighet att vid planering och byggande själva hålla sig informerade om hur snabbt havet stiger?
>
> 2. Är du medveten om att senaste forskning anger en nivå år 2100 på + 2 m i Stockholms Län och att detta överstiger Länsstyrelsens nya gräns för byggande vid vatten?
>
> 3. Är du medveten om att den nya planerade avbördningskonstruktionen för Mälaren bara klarar en havsnivåhöjning på 0,5 m och att Mälarens roll som råvattentäkt för 2,5 miljoner människor kommer att kunna slås ut inom överskådlig tid?
>
> 4. Är du beredd att omedelbart tillsätta en expertutredning för att klarlägga framtida havsnivåer längs kusten och i Mälaren?

Som svar vill jag anföra följande.

Till att börja med så är det ytterst statens ansvar och därmed regeringens skyldighet att tillse ramverk och regler för klimatanpassning, liksom att agera på ny forskning. Olika aktörer eller myndigheter kan inte ha olika grund att stå på i de här viktiga frågorna. Staten måste ta en ledande roll i detta och interpellation är därmed felställd. Landstinget kan inte ha huvudansvar eller leda i vad som är en storregional och nationell fråga.

Jag finner därmed frågan i grund ställd till fel instans. Jag hoppas att interpellanten lägger lika mycket energi på att uppvakta sina partikamrater i riksdagen i den här frågan, som han lägger på att ställa okynnesfrågor i fullmäktige.

Jag vill dock tacka för frågorna. Klimatförändringarna och den globala uppvärmningen är vår tids ödesfråga. Inte bara vattennivåhöjningarna är en framtidsutmaning utan klimatförändringarna i stort, ökenutbredning, ökat extremväder och minskande grundvattennivåer påverkar hela världen, liksom Sverige.

Landstinget arbetar aktivt med frågorna om klimatanpassning. Det handlar om två kontinuerliga huvudåtgärder, dels den klimatanpassningsplan som kommer att antas under 2018 i enlighet med vår budget, dels landstingets och våra bolags juridiska ansvar som fastighetsägare. Det gäller klimatanpassningsaspekter, inklusive översvämningar. Vill interpellanten eller andra här i salen uppdatera sig om det arbetet så kan man läsa den nulägesanalys om klimatanpassning som SLL Säkerhet och Beredskap publicerade i maj förra året.

Länsstyrelsen håller i samarbete med bland andra Tillväxt- och regionplaneförvaltningen på att utarbeta en regional vattenförsörjningsplan för att säkra dricksvattenförsörjningen till år 2100. Det arbetet är en del av Stockholmsregionens arbete med EUs ramdirektiv för vatten. Mälarens status och användbarhet som vattentäkt är en självklar del av det arbetet.

Nuvarande konstruktion för och nivåer på avbördning för Mälaren har i och med ombyggnationen av Slussen prövats rättsligt i Mark- och miljööverdomstolen, där domen utföll till fördel för den beslutade regleringen och den tekniska lösningen för Nya Slussen. Det är inte mitt eller landstingets jobb att överpröva vad expertisen på området sagt. Om det är så att en ny översyn av Mälarens status behöver göras så ligger det ytterst på regeringen att genomföra en sådan. Min bild är att Länsstyrelsen i Stockholms län tillsammans med övriga berörda länsstyrelser uppvaktar regeringen i den frågan och jag stödjer självklart det initiativet.

Med det anser jag interpellantens frågor besvarade.

Gustav Hemming